

ביבליוגרפיה נבחרת

1. ✓ אבן־זוהר, איתמר: "שיממון של ממש" (על "שירי ממש"), "עכשיו", 12-13 (אביב-קיץ, תשכ"ה), עמ' 111-113.
  2. ✓ אבנרי, שרגא: "ביקורת החיים והפרדוקס" (על "צלע"), "משא" ("למרחב"), 27.11.1959.
  3. -- : "יונתן רטוש", "12 משודרים", יבנה, תשכ"ט, עמ' 182-206.
  4. ✓ -- : "יונתן רטוש", "שלושה שערים: מאמרים בביקורת שירתנו", עקד ומפעל סופרי חיפה, תשל"ח, עמ' 109-151.
  5. ✓ אוריין, יהודית: "לשון רטושה" (על תרגום "תורת הספרות"), "משא" ("למרחב"), 11.8.1967.
  6. ז אורן, יוסף: "שירי יונתן רטוש" (על "יוחמד"), "הארץ", 13.3.1953.
  7. אטר, משה: "חלומם המתוק של הכנענים" (על "מנצחון למפולת"), "הארץ", 12.11.1970.
  8. אמיר, אהרן: "מכתב אל רע ומורה", "אלף", חוב' ט"ו (ספטמבר, 1952), עמ' 9.
  9. -- : "יונתן רטוש: הפיוטי והפוליטי", "משא" ("דבר"), 9.1.1981.
  10. ז באר, חיים: "'השלום העברי' של יונתן רטוש" (על "1967 - ומה הלאה?"), "הארץ", 27.10.1967.
  11. בן (בראון), מנחם: "בן־חורין להיות בן־חורין" (על "שירי חרב"), "ידיעות אחרונות", 24.10.1969.
  12. -- : "על שני שירים של יונתן רטוש", "ידיעות אחרונות", 9.7.1971.
  13. בנדויה, אבא: "עברית שנשבתה בין הגויים" (על תרגום "תורת הספרות"), "מאזנים", כרך כ"ו (תשכ"ח) עמ' 373-383.
  14. בן־עזר, אהוד: "ההשקפה הכנענית במרכז" (על "מנצחון למפולת"), "ידיעות אחרונות", 17.9.1976.
  15. ברזל, הלל: "סוד הצמצום בשירת רטוש", "הארץ", 28.9.1962.
  16. -- : "שיריו החדשים של יונתן רטוש" (על "שירי ממש"), "הבוקר", 12.3.1965.
  17. ✓ -- : "יונתן רטוש", "משוררים בגדולתם", הוצאת יחדיו (ספרית מקור), 1979, עמ' 262-296.
  18. -- : "גילוי - כיסוי - גילוי: על תפיסת השיר של יונתן רטוש בהקבלה לזו של ביאליק", "מאזנים", כרך נ"ב, (תשמ"א) עמ' 326-339.
  19. גורי, חיים: "פרקים מוידויי חצות (ג): שיחה עם אזריאל", "מעריב", 26.12.1975.
  20. גיורא, משה: "משורר המהפכה ברשות־היחיד שלו", "חרות", 26.2.1965.
  21. -- : "רטוש מציג אתגר חדש" (על "ההולכי בחושך"), "חרות", 26.2.1965.
  22. גוטהלף, יהודה: "השוואה בעינים 'כנעניות'", "מאזנים", כרך ל"ז (אוקטובר, 1973), עמ' 365-367.
  23. גרודזנסקי, שלמה: "'אישיות כזו...'", "דבר", 1.9.1961.
- * רשימה זו מכילה מבחר מאמרים על כלל יצירתו של רטוש - שירתו, תרגומו וכתביו הפוליטיים. מאמרים המסומנים בכוכב מובאים בספר זה.

24. -- : "ספר שימוש כמעט לא שימושי" (על תרגום "תורת הספרות"), "דבר", 15.9.1967.
25. זך, נתן: "מעבר לכל חכמת ערומים" (על "שירי ממש"), "הארץ", 26.2.1965.
26. -- : "יחס האמת של הלב", "ידיעות אחרונות" 9.1.1981.
27. זמורה, ישראל: "חופה שחורה' ליונתן רטוש", "ספרות על פרשת דורות", ספר שני, "מחברות לספרות", תש"י, עמ' 278-282.
28. -- : "כמה הרהורים בשירתנו", "מחברות לספרות", שנה ראשונה, מחב' ג-ד (אפריל, 1941), עמ' 31-32.
29. -- : "מ'חופה שחורה' עד 'צלע'", "הפועל הצעיר", כרך 52, חוב' 28 (אדר, תשי"ט), עמ' 18.
30. -- : "יונתן רטוש חוזר על עצמו ואל עצמו", "מאזנים", כרך מ"א (תשל"ו), עמ' 347-348.
31. יפה, אב: "בין נתן אלתרמן ליונתן רטוש", "על המשמר", 3.4.1981.
32. יצחקי, ידידיה: "עיון בשיר 'ההולכי בחושך': יונתן רטוש בין האידיאולוג והמשורר", "ביקורת ופרשנות", חוב' 11-12 (ינואר, 1978), עמ' 193-223.
33. כהן, אדיר (כ. אדיר): "צלע' ליונתן רטוש", "הבקר", 13.2.1959.
34. -- : "יונתן רטוש", "סופרים עבריים בני-זמננו", מזרחי, תל-אביב, תשכ"ד, עמ' 254-258.
35. לאור, דן: "לשאלת ההתקבלות של שירת רטוש", "ידיעות אחרונות", 30.1.1981.
- 35א. לאור, דן, "בין אידיאולוגיה לאסטיטיקה: לשון הביקורת של יונתן רטוש", "סימן קריאה", 16-17 (אפריל, 1983), עמ' 226-231.
- 35ב. : לאור, דן: "בני הארץ: שאלה של הגדרה עצמית", "הארץ", 21.1.1983.
36. לוז, צבי: "מעלות ומורדות בשירת רטוש", "מציאות ואדם בספרות הארץ ישראלית", "דביר" (סדרת האוניברסיטה בראילון), תשל"ל, עמ' 29-41.
37. לוז, משה: "כל משלי לאפונטין" (על התרגום), "מאזנים", כרך ט' (תשי"ט), עמ' 51-54.
38. ליטוין, רנה: "בין שירי 'יוחמד' ל'שירי חשבון'", "משא" ("למרחב"), 22.6.1963.
39. לינדנבאום, שלום: "שירת יונתן רטוש", "מעריב", 4.4.1975.
40. -- : "הליריקה של י. רטוש", "גזית", כרך ל"ג, חוב' ז-ח, עמ' 14-20.
41. מירון, דן: "על שירת יונתן רטוש", "ארבע פנים בספרות העברית בת-ימינו", שוקן, תשכ"ב, עמ' 111-175.
42. נאדל, ברוך: "יונתן רטוש - משורר גדול!" (תשובה לחיים נגיד), "מעריב", 11.6.1978.
43. נגיד, חיים: "דם, גזע ודמעות" (על "שירי חרב"), "מעריב", 20.5.1977.
44. עבר הדני: "לקבר ישמעאל", "מאזנים", גליון מ"ו (ניסן, תרצ"ב), עמ' 13-14.
45. עברון, בועז: "שירי חשבון הנפש", "אתגר", שנה שניה, גליון 47 (דצמבר, 1962), עמ' 7.
46. -- : "נאום הגבר הנידח אל", "אתגר", שנה חמישית, גליון 141 (אוקטובר, 1966), עמ' 6-7.
47. -- : "שירה ומדיניות מול מבוי סתום", "הארץ", 12.9.1969.
48. -- : "מומור ליונתן: במלאת ארבעים שנה להופעת 'חופה שחורה' ליונתן רטוש", "ידיעות אחרונות", 30.1.1981.

49. עקרונני, אביב: "על 'שירי חשבון'", "עקד", שנה שניה-שלישית, חוב' 9-10 (אפריל, 1963), עמ' 312-318.
50. פיינגולד, בן-עמי: "'שירי חשבון' וחשבון הנפש", "הבקר", 11.1.1963.
51. פסח, חיים: "מסע ארוך אל יונתן רטוש", "הארץ", 10.1.1975.
52. חיים פסח: "אידיאולוגיה ופואטיקה: בין רטוש לפאונד", "מאזנים", 3-4, כרך ג'ד, שבט-אדר תשמ"ב, פברואר-מארס 1982, עמ' 9-14.
- 53* קורצווייל, ברוך: "מהותה ומקורותיה של תנועת 'העברים הצעירים' ('כנענים')", "ספרותנו החדשה - המשך או מהפכה?", שוקן, תשכ"ה, עמ' 270-300.
54. -- : "לדרך הספרות העברית בעשר השנים האחרונות", "הארץ", 2.5.1958.
55. קנו, יהושע: "על תמליליו של רטוש" (על תרגום "תורת הספרות"), "הארץ", 26.10.1967.
- 56* קצנלסון, גרעון: "שירתו של יונתן רטוש" (על "יוחמד"), "הארץ", 26.9.1952.
57. -- : "קמאיות בפנים חדשות: ספרו החדש של יונתן רטוש" (על "צלע"), "הארץ", 10.4.1959.
58. קריים, יוסי (עורך): "פרווה" (גליון מיוחד על ה"כנענים"), אוגוסט-ספטמבר, 1977.
59. רביקוביץ, דליה: "חשבון של אכזריות וחמלה" (על "שירי חשבון"), "ידיעות אחרונות", 11.1.1963.
- 60* רתוק, לילי: "הנערה והמשורר" (על "שירי נערה"), "משא" ("למרחב"), 11.2.1977.
61. שאנן, אברהם: "לאפונטין בעברית" (על התרגום), "דבר", 17.4.1959.
- 62* שביד, אליעזר: "בין סירוב לכניעה: על 'שירי ממש' ליונתן רטוש", "משא" ("למרחב"), 26.3.1965.
63. שביט, יעקב: "האידיאולוגיה של ה'אנטי-ציונות' הארץ-ישראלית" (עבודת גמר - בשכפול), אוניברסיטת תל-אביב, תשל"ב.
- 64* -- : "היחסים בין אידיאה לפואטיקה בשירתו של יונתן רטוש", "הספרות", חוב' 17 (ספטמבר, 1974), עמ' 66-91.
65. -- : "שלוש פנים לעברית", "הארץ", 16.4.1982.
66. -- : "משורר לבדד ישכון", "הארץ", 3.4.1981.
67. שחר, יצחק: "משורר המהפכה", "אלף", גליון ט"ז (ספטמבר, 1952), עמ' 8-10; 16.
68. שטיינר, מ.: "משורר כנעני", "בצרון", כרך ל' (תשי"ד), עמ' 195-196.
69. שילוח, צבי: "הכנעניות - תופעה יהודית", "מעריב", 10.12.1976.
- 70* שמיר, משה: "נפשו בכפר" (על "אהבת נשים", "שירי נערה", "שירי פרט"), "מעריב", 10.10.1975.
71. תמוז, בנימין: "ש. גרוזונסקי, קרע שלב' ששכרו בציוד" (תגובה למאמר "אישיות כזו..."), "הארץ", 24.9.1961.
72. -- : "פרידה מיונתן רטוש", "הארץ", 10.4.1981.
73. Saraph, David: "Yonatan Ratosh", in: S. Burnshaw (Ed.): *The Hebrew Poem Itself*, Schocken Books, New York, 1966, pp. 92-108.
74. Rochele Furstenberg: "Poet and Pagan", *The Jerusalem Post*, 8.5.1981.